

VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
putem
TRGOVAČKOG SUDA U OSIJEKU
STALNA SLUŽBA U SLAVONSKOM BRODU

POSL.BR.: St-1234/2018
Pž-29/2021

PODNOŠITELJ: Sanja Mišević iz Osijeka, L. Jägera 24, OIB: 17448143522, kao povjerenik u predstečajnom postupku nad dužnikom VEDRANA d.o.o. Ivandol, Ivandol 6A, OIB: 38676978005

PRIJEDLOG ZA DOPUŠTENJE REVIZIJE

Protiv Rješenja Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske Pž-29/2021 od 13. siječnja 2021. godine

Podnositeljica je za daljnje zastupanje u ovom postupku opunomoćila Gorana Jarića, odvjetnika u Osijeku, a punomoć se dostavlja u prilogu.

Podnositeljica u zakonskom roku podnosi Prijedlog za dopuštenje revizije Vrhovnom sudu Republike Hrvatske protiv Rješenja Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske Pž-29/2021 od 13. siječnja 2021. godine, objavljenog 08.02.2021. na e-oglasnoj ploči (dostavljenog 16.02.2021. godine), na temelju čl. 382. i čl. 400., a u vezi sa čl. 385., čl. 385. a. st. 1. i Zakona o parničnom postupku i čl. 19. st. 8. Stečajnog zakona.

Pobijanim rješenjem Visokog trgovačkog suda odbijena je podnositeljeva žalba kao neosnovana i potvrđeno Rješenje Trgovačkog suda u Osijeku, Stale službe u Slavonskom Brodu, posl, br.: St-1234/2018 od 10. prosinca 2020. godine, a kojim je odbijen podnositeljičin zahtjev da joj se isplati nagrada za rad i naknada troškova za rad povjerenika u predstečajnom postupku iz sredstava Fonda za namirenje troškova stečajnog postupka, budući da u predstečajnom postupku nije bilo sredstava iz kojih bi se platila nagrada (i naknada troškova) koje je sud odredio.

Podnositelj podnosi ovaj prijedlog za dopuštenjem revizije protiv odluke Visokog trgovačkog suda budući da se pojavilo **pravno** pitanje **o kojemu Vrhovni sud još nije zauzeo stav, a stav koji su zauzeli nižestupajnski sudovi dovodi do izravnog kršenja odredbi Ustava RH**, te je stoga pravno pitanje važno za osiguranje jedinstvene primjene prava i jednakost svih pred zakonom.

Iz činjeničnih okolnosti proizlazi:

- Prvostupajnski sud je imenovao Podnositeljicu povjerenikom u predstečajnom postupku nad društvom VEDRANA d.o.o.
- Podnositeljica je u više navrata, tijekom trajanja predstečajnog postupka, podnescima upozoravala sud da je predstečajni postupak potrebno obustaviti, jer je bilo evidentno da isti

nije pokrenut s namjerom sklapanja nagodbe, da ne postoji suradnja sa zakonskim zastupnikom te da u tom postupku nastaju nepotrebni troškovi putovanja.

- Podnositeljica je čak tražila od suda da ju razriješi dužnosti povjerenika, što **sud nije prihvatio**.
- Unatoč gore navedenom, povjerenica je (**po nalogu suda!**) uredno izvršila sve svoje zadaće, odlazila u sjedište dužnika (put od 200 kilometara), ispitala tražbine, sačinila tablice, pristupila na ročište, očitovala se na sve pozive suda, a **sve navedeno o svom trošku**, za koji je očekivano da će biti naknađen sukladno pravilima Stečajnog zakona.
- Rješenjem od 26.08.2020. godine prvostupanjski sud je obustavio predstečajni postupak i odredio nagradu i naknadu troškova povjerenici, te je istim rješenjem naložio predstečajnom dužniku da isplati tu nagradu.
- Budući da predstečajni dužnik nije postupio po tom rješenju, povjerenica je pokušala naplatu provesti u ovršnom postupku putem Financijske agencije, no i taj pokušaj naplate je bio bezuspješan.
- Nakon što je postalo evidentno da trošak predstečajnog postupka (nagradu povjereniku) nije moguće naplatiti od dužnika (čak ni ovrhom), povjerenica je zatražila od suda da se nagrada isplati iz Fonda za namirenje troškova stečajnog postupka.
- Prvostupanjski sud je rješenjem od 10.12.2020. godine odbio zahtjev podnositeljice, pa je podnositeljica dana 22.12.2020. uložila žalbu, koja je naposljetku odbijena pobijanim Rješenjem Visokog trgovačkog suda.
- U obrazloženju pobijanog rješenja Visoki trgovački sud navodi da „...obveznik isplate nagrade dužnik i **ne može se, kako to pogrešno smatra žalitelj, pozivanjem na odredbu čl. 23. st. 3. SZ-a, tumačiti da će se nagrada ukoliko je ne isplati dužnik, platiti iz sredstava Fonda za namirenje troškova stečajnog postupka, koji je isključivo namijenjen za pokriće troškova stečajnog postupka koji se ne mogu namiriti iz imovine dužnika i osiguranje predujma za namirenje troškova stečajnog postupka...**“
- Dakle, podnositeljica je izvršila posao po nalogu suda, u izvršenju tog posla je imala troškove koje je sama podmirila, a sud je naložio da joj nagradu za rad i naknadu troškova plati insolventni dužnik, te odbio zahtjev da joj se nagrada isplati iz Fonda koji je оформljen radi toga da se iz njega isplaćuju troškovi koji se ne mogu namiriti od insolventnih dužnika – sud je postupio protivno odredbama čl. 48., 54. i 55. Ustava Republike Hrvatske

MATERIJALNOPRAVNO PITANJE

Služi li Fond za namirenje troškova stečajnog postupka samo radi namirenja troškova u stečajnim postupcima u kojima ne postoji mogućnost namirenja troškova iz imovine stečajnog dužnika ili se pod istim uvjetima iz tog Fonda trebaju namiriti i troškovi u predstečajnim postupcima?

U slučaju da Vrhovni sud na gore postavljeno pitanje odgovori na način da se iz Fonda za namirenje troškova stečajnog postupka ne mogu namirivati troškovi predstečajnog postupka ili utvrdi da za gore navedeno pitanje nije dopušteno podnošenje revizije, podnositelj postavlja i drugo pravno pitanje.

MATERIJALNOPRAVNO PITANJE

Ako povjerenik predstečajnog postupka (prilikom izvršavanja zadataka po nalogu suda) ostvaruje pravo na nagradu i naknadu nastalih troškova u predstečajnom postupku protiv insolventnog dužnika, tko je u tom slučaju obveznik isplate (na čiji teret se isplaćuje nagrada, odnosno naknadu troškovi)?

Podnositelj gore navedena pitanja postavlja jer smatra da su nižestupanjski sudovi pogrešno primijenili zakonske, podzakonske i ustavne odredbe.

MATERIJALNOPRAVNE ODREDBE

Na određivanje povjerenika, nadzor nad njegovim radom, odgovornost te nagradu i naknadu troškova za rad na odgovarajući se način primjenjuju odredbe ovoga Zakona o stečajnom upravitelju.

čl.23. st. 3. Stečajnog zakona

(1) Stečajni upravitelj ima pravo na nagradu za svoj rad i naknadu stvarnih troškova.

(6) Ako u stečajnom postupku nema sredstava za nagradu i naknadu troškova stečajnoga upravitelja, nagrada i naknada troškova isplatit će se iz sredstava Fonda za namirenje troškova stečajnoga postupka.

čl. 94. st. 1. i st. 6. Stečajnog zakona

(1) Povjereniku predstečajnoga postupka pripada pravo na jednokratnu nagradu za poslove obavljene u predstečajnom postupku u iznosu od 3.000,00 kuna do 20.000,00 kuna.

(2) Nagradu povjereniku predstečajnoga postupka određuje sud vodeći računa o složenosti poslova koje je obavio.

(3) Obveznik isplate nagrade iz stavka 1. ovoga članka je dužnik.

čl.3. Uredbe o kriterijima i načinu obračuna i plaćanja nagrade stečajnim upraviteljima

Jamči se pravo vlasništva.

Čl. 48. st. 1. Ustava RH

Svatko ima pravo na rad i slobodu rada.

Čl. 54. st. 1. Ustava RH

Svaki zaposleni ima pravo na zaradu kojom može osigurati sebi i obitelji slobodan i dostojan život.

Čl. 55. Ustava RH

Pozivajući se prvenstveno na odredbe Ustava RH (i na praksu Ustavnog suda) nedvojbeno je da **svatko ima pravo na rad koji mora biti plaćen**, a zarada od tog rada (bila ili ne bila isplaćena) **predstavlja imovinu koja uživa ustavnopravnu zaštitu**.

Dakle, kada je povjerenik u predstečajnom postupku (ili bilo koja druga fizička ili pravna osoba u RH) obavila neki profesionalni (naplatni) posao **po nalogu suda** (ili bilo koga trećeg), nastala je **obveza nalogodavca da izvršitelju taj rad bude plaćen**.

Dakle, počevši od ovakve ustavnopravne premise, moguće je razmatrati i tumačiti daljnje zakonske i podzakonske odredbe kojima je ovo pitanje regulirano, jer tumačenje nižih propisa ne smije ići mimo načela koje je postavio Ustav.

Stečajnim zakonom NN 71/15 predstečajni postupak je uključen u Stečajni zakon i isključen iz Zakona o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi, čime je zakonodavac jasno utvrdio da je riječ o sličnim (srodnim) postupcima za koje će se primjenjivati ista ili vrlo slična načela i postupovne odredbe.

Upravo zbog gore navedenog razloga, pojedini aspekti predstečajnog postupka nisu zakonom detaljno razrađeni, već se Stečajni zakon (u dijelu u kojemu uređuje predstečajni postupak) nemalo puta poziva na primjenu odredbi stečajnog postupka, a kod reguliranja prava i obveza povjerenika predstečajnog postupka, poziva se na prava i obveze stečajnog upravitelja..

Upravo tako i u članku 23. Stečajni zakon propisuje „*Na određivanje povjerenika, nadzor nad njegovim radom, odgovornost te nagradu i naknadu troškova za rad na odgovarajući se način primjenjuju odredbe ovoga Zakona o stečajnom upravitelju.*“, iz čega je moguće zaključiti samo da se **u svakom aspektu u kojemu neko pravo ili obveza povjerenika nije regulirana, ima primijeniti odgovarajuća odredba kojom se regulira pravo ili obveza stečajnog upravitelja.**

Obveza naknade troškova stečajnog i predstečajnog postupka regulirana je na vrlo sličan način i pravo na nagradu povjereniku predstečajne nagodbe je regulirano na identičan način kao i pravo na nagradu stečajnom upravitelju – u svakom slučaju se troškovi predstečajnog (odnosno stečajnog) postupka naknađuju iz imovine dužnika (predstečajni dužnik se obvezuje na njihovu uplatu, a imovina stečajnog dužnika se unovčuje kako bi se troškovi naplatili), isto kao i nagrada predstečajnom povjereniku (odnosno stečajnom upravitelju).

Nedvojbeno je da Uredba o kriterijima i načinu obračuna i plaćanja nagrade stečajnim upraviteljima (dalje: Uredba) u članku 3. propisuje da je obveznik isplate nagrade povjereniku predstečajni dužnik, no **Uredba (pa tako ni Stečajni zakon) ne definira postupanje u situaciji u kojoj naplata nagrade ili troškova od predstečajnog dužnika iz bilo kojeg drugog razloga ne bi bila moguće** (npr. prestanak postojanja dužnika, brisanje iz Registra iz razloga nevezanih za predstečajni postupak, otvaranje stečajnog postupka).

Upravo iz tog razloga, odredba čl. 23. Stečajnog zakona pitanje nagrade i naknade troškova predstečajnom povjereniku rješava izravnom primjenom odredbi koje se odnose na stečajnog upravitelja.

Dakle, odredbu članka 23. st. 3. Stečajnog zakona nije potrebno dodatno tumačiti (što pogrešno čini Visoki trgovački sud) jer ista upućuje na izravnu primjenu odredbi koje se odnose na stečajnog upravitelja.

Po pitanju nagrade (i naknade troškova) stečajnom upravitelju, Stečajni zakon je vrlo jasan i nedvosmislen, pa u čl. 94 određuje:

- St. 1. *Stečajni upravitelj ima pravo na nagradu za svoj rad i naknadu stvarnih troškova* – pa sukladno tome i predstečajni povjerenik ima pravo na naknadu za svoj rad i naknadu stvarnih troškova, jer svako drugo rješenje i svako drugačije tumačenje bilo bi protuustavno – nagrada se određuje za rad koji je izvršen, jer je riječ o profesionalnom (naplatnom) radu koji nalaže sud u ime Republike Hrvatske
- St. 2. *Nagradu stečajnom upravitelju rješenjem određuje sud prema uredbi kojom Vlada Republike Hrvatske utvrđuje kriterije i način obračuna i plaćanja nagrade stečajnim upraviteljima* – Upravo tako i povjereniku sud određuje nagradu prema Uredbi (istoj uredbi)
- St. 6. *Ako u stečajnom postupku nema sredstava za nagradu i naknadu troškova stečajnoga upravitelja, nagrada i naknada troškova isplatit će se iz sredstava Fonda za namirenje troškova stečajnoga postupka* – Upravo tako se i predstečajnom povjereniku nagrada (i naknada troškova), primjenom odredbi čl. 23. st. 3. i čl. 94. st. 1. Stečajnog zakona, ima isplatiti iz Fonda (koji je u tu svrhu osnovan) ako naplata iz imovine predstečajnog dužnika nije moguća (isto kao kada naplata iz imovine stečajnog dužnika nije moguća u stečajnom postupku).

Dakle, odredba članka 23. st. 3. Stečajnog zakona, kod prava i obveza predstečajnog povjerenika, upućuje na primjenu SVIH odredbi kojima se reguliraju prava i obveze stečajnog upravitelja, osim kada su neka prava i obveze predstečajnog povjerenika posebno regulirane tim zakonom.

Budući da Stečajni zakon (ni prateći podzakonski akti) uopće ne uređuju situaciju u kojoj naplata nagrade (i naknada troškova) od dužnika uopće nije moguća, nužno je primijeniti odredbe kojima se to pravo regulira za stečajnog upravitelja, a to je odredba članka 94. st. 6. Stečajnog zakona – naplata nagrade i naknada troškova na račun Fonda.

Postojeća praksa:

Po gore navedenim pitanjima ne može postojati različita praksa drugostupanskih sudova, jer samo jedan sud po ovom pitanju može biti drugostupanski, a to je Visoki trgovački sud RH.

Također, prema saznanju podnositelja, ne postoji razlika u pobijanom stavu drugostupanskog suda sa ranije zauzetim stajalištima Vrhovnog suda, budući da **po ovom pitanju Vrhovni sud još nije zauzeo stav**, a podnositelj smatra kako je riječ o pitanju o kojemu je nužno da Vrhovni sud zauzme stav kako bi se osigurala jedinstvena primjena prava i jednakost svih pred zakonom, budući da su nižestupanski sudovi izravno povrijedili podnositeljičina ustavna prava jer joj je od strane prvostupanskog suda **naložen rad bez mogućnosti plaćanja tog rada**, a stavom izraženim u drugostupanskoj odluci daje se tumačenje propisa koje je u koliziji (ne samo s propisom koji s tumači) nego i sa Ustavom RH.

Zbog svega gore navedenoga nužno je da Vrhovni sud zauzme stav po gore postavljenim materijalnopравnim pitanjima, jer tumačenja nižestupanskih sudova dovode u pitanje najviše ustavne vrednote iz članka 3. Ustava RH.

Razlozi za podnošenje prijedloga za dopuštenje revizije:

Odluka drugostupanskog suda je arbitrarna i ugrožava načelo vladavine prava.¹ Naime, vladavina prava (uspostavljena Ustavom RH) počiva na demokratskom poretку koji njeguje slobodnu poduzetništva i pravo vlasništva. Dakle, **nikome se ne može naložiti rad bez plaćanja, a napose takav rad ne može naložiti sud** ako nije riječ o kazni (čak i „rad za opće dobro“ nije kazna, već zamjena za kaznu).

Budući da u konkretnom slučaju sud **nema razlog (a ni zakonsku osnovu) da predstečajnom povjereniku odredi rad bez plaćanja**, na sudu je, kao nalogodavcu, da osigura da će nalogoprimac biti plaćen za svoj rad. Okolnost da sud rješenjem odredi da će nagradu za rad (i to rad koji je izvršen po nalogu suda) platiti insolventna osoba, jednako je kao da sud odredi da rad neće biti plaćen, a odluke nižestupanskih sudova **svode se upravo na to da je povjerenik je dužan postupati po nalogu sudova, a taj rad mu ne mora biti plaćen**, samo zato što se plaćanje povjerenikovog rada (i naknada troškova koje je imao) stavljaju u korelaciju s tim hoće li predstečajni dužnik u trenutku zaključenja predstečajnog postupka još uvijek biti solventan.

Ovakvo tumačenje propisa i primjena prava je krajnje nedopustiva u demokratskom sustavu i državi koja bi trebala počivati na načelu vladavine prava, jer **ovakvim odlukama se šalje poruka da Država (preko sudova, koji ipak donose svoje odluke u ime RH) ima pravo i mogućnost izrabljivati svoje građane, nalogati im rad bez plaćanja**.

Za napomenuti je da je u konkretnom slučaju riječ o stvarnim troškovima koji su nastali (da bi se proveo zakonom predviđeni predstečajni postupak) i stvarnom radu koji je izvršen (po nalogu suda), a koji je protuustavnim odlukama nižestupanskih sudova učinjen ovisnim o tome hoće li dužnik biti solventan!!!

Ako je smisao predstečajnog postupka da sudionici budu plaćeni po uspjehu i da troškovi vođenja postupka padnu na provoditelje postupka, onda bi bilo očekivano da **sucima koji su sudjelovali u ovom postupku ne bude isplaćena plaća** (tj. razmjerni dio plaćen koji otpada na rad na ovom postupku) a da također suci preuzmu na sebe dio troškova postupka koje je platila povjerenica i koji su nastali upravo po nalogu suda.

Budući da je potpuno jasno da bi ovakvo tumačenje propisa bilo ne samo protuustavno, već i potpuno apsurdno, evidentno je kako su **nižestupanski sudovi pogrešno primijenili pravo, točnije, po gore navedenim pravnim pitanjima zauzeli stav za koji je nedopustivo da bude dio sudske prakse**.

---

¹ „...U svom materijalnopравnom smislu ovo pravo će biti povrijeđeno između ostalog, ako doneseni pravni akt u cjelini ili djelomično niti s jednog mogućeg gledišta nije pravno prihvatljiv, a posebice će to biti slučaj kada nije uzet u obzir očigledno mjerodavan propis ili je propis na grub način pogrešno shvaćen...“ – Ustavni sud RH – U-III-491/2000, od 06.06.2000. godine

Iz tog razloga, potpuno je jasno da je odredbe Stečajnog zakona nužno primjenjivati upravo onako kako je obrazloženo ranije u ovom prijedlogu za dopuštenje revizije, a to je da se na predstečajnog povjerenika uvijek i po svakom pitanju (osim kada zakon sadrži izričite odredbe koje se odnose na povjerenika) primjenjuju odredbe koje su propisane za stečajnog upravitelja.

Budući da Vrhovni sud RH po ovim pitanjima još nije zauzeo stav, nužno je u konkretnom slučaju dopustiti podnošenje revizije, jer je očekivano da Visoki trgovački sud neće odstupiti od stava koji je zauzeo u osporavanom rješenju, a po ovom pitanju to je jedini sud koji može odlučivati kao drugostupanjski.

Slijedom prethodno navedenog, tužitelj predlaže Vrhovnom sudu Republike Hrvatske da po postupovnopравnom pitanju navedenom u ovom Prijedlogu donese:

R J E Š E N J E

Prihvća se prijedlog tužitelja za dopuštenje revizije u odnosu na materijalnopравno pitanje „Služi li Fond za namirenje troškova stečajnog postupka samo radi namirenja troškova u stečajnim postupcima u kojima ne postoji mogućnost namirenja troškova iz imovine stečajnog dužnika ili se pod istim uvjetima iz tog Fonda trebaju namiriti i troškovi u predstečajnim postupcima?“

Za podnositelja:

U Osijeku, 12. ožujka 2021. godine